

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

de Thurah'ernes Vaaben.

Slægten

Af Fr. Hjort, Baagegaard

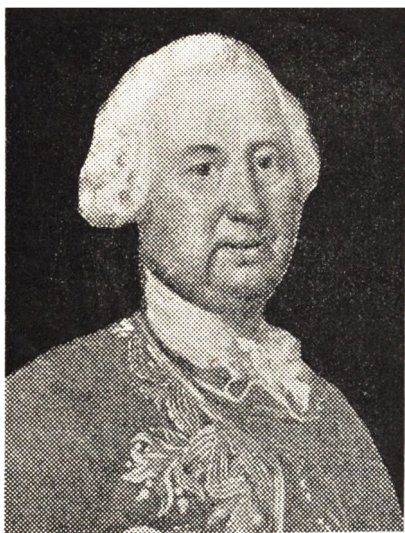
de Thurah

SLÆGTEN DE THURAH kan den 14. Oktober fejre en særlig Minde- dag, eftersom der da er forløbet 200 Aar, siden Slægten blev optaget i Adeis- standen, hvilket paa den Tid var en stor Begivenhed. Thuraherne kan følge deres Ahner ligesaa langt tilbage som den danske Historie rækker, nemlig til Gorm den Gamle. Men den første i Slægten, der bar Navnet Thura, var Provsten i Nykøbing paa Falster.

Diderik de Thurah,

Mag. Lauritz Petersen Thura (f. 1598, d. 1655), hvilket Navn i det chaldæiske Sprog betyder „Klippen“, altsaa det samme som det latinske Ord: „Petra“, der var hans Faders Navn. Denne Lauritz Thurah var gift med en Datter af Hof- og Slotspræsten hos En- kedronning Sophie, Marqvedel, og en Datter af L. Thura blev gift med Provsten i Nakskov, Lauritz Wid- sted, som bl. a. gjorde sig fordelagtig bekendt under Krigen med Svenskerne 1658—60, da disse gik over Bæltet paa Isen og lagde sig foran Nakskov og rettede særlig Ilden mod Kirken, hvor de danske opbevarede deres Krudtbe- holdning. Byens Borgere valgte deres Provst til at forhandle med de svenske, underligt nok at man netop valgte Præ- sten til denne vanskelige Opgave, der skulde synes at ligge nærmere for en Militærperson; Opgaven blev særlig svær, fordi de svenske paa sin Side valgte den danske Landsforrædder Corfitz Ulfeldt. Herom skriver Rogert i sin „Nakskovs Overgivelse“: „Magister Lauritz Widsted var en talende, dygtig og forstandig Mand,

**Generalbygmester
Laurids Lauridsen de Thurah.**

som var meget beqvem til Forretninger" en anden Forfatter bruger Ordet „snild“. Den 19. Juni, medens Widsted stod for Alteret, og Menigheden sang: „Nu bede vi den hellig Aand“, slog en stor Granat ned i Koret skraas over Hovedet paa Præsten, uden at skade ham eller noget andet Menneske. idet Sprængstykket fløj ud til den modsatte Side; men selve Granaten ligger endnu ved Alteret, hvor den faldt, og man ser et camoufleret Hul i Korhvælvingen, hvor den gik igennem. Provst Widsteds Billede hænger ogsaa endnu i Kirken. Han efterlod sig 10 Børn af hvilke 6 kom i gejstlig Stand, deraf den ældste Søn Lauritz Thura, der 1714 blev Biskop i Ribe. Han blev gift med Helene Catharina „de With“ og gennem Moderen Barbert de With, der paa fædrene

Side stammede fra den fordelagtig bekendte hollandske adelige Familie „de With, og gennem Moderen Barbara Mule nedstammede fra den nu uddøde adelige Odense-Familie Mule.

I Aaret 1718 opholdt Fr. IV sig en Dag i Ribe, ved hvilken Lejlighed Biskoppens 3 Sønner fik Tilladelse til at se Kongen ved Taflet. Da Kongen saa dem, spurgte han, hv's Børn de var, og udbrød: De kan godt blive Soldater! Men da deres Morbroder Johan Albrecht de With (Stiftamtmand i Viborg), som just var til Stede, underrettede Kongen om, at den ældste var bestemt til den gejstlige Stand (blev den senere landskendte Litteraturhistoriker og Præst i Lejrskov) ytrede Kongen: „Han ser ogsaa mere gejstlig ud end de andre“, og spurgte videre om de to yngstes Navne og optegnede dem i sin Skrivetavle. I den Audiens som Biskoppen var til efter Taflet, sagde

**Kommandør
Christian Henrik de Thurah.**

Parti fra Hesselager. Malet af Frode de Thurah.

Kongen til ham: „Hr. Biskop, vi have berøvet ham hans to Sønner“! hvortil denne, uvidende om det forefaldne, svarede, at de ej kunde være i bedre Hænder end Kongens. I den paafølgende Vinter spurgte Kongen de With, hvorfor Biskoppen tøvede med at sende dem til Kadetkorpset, han svarede, at Biskoppen troede, at de endnu var for unge dertil. Derpaa sagde Kongen, at da han saa dem sidst, var de baade store og gamle nok, og vare vel siden den Tid hverken blevne mindre eller yngre. De blev nu straks sendt til København. Diderik Thura blev Kadet 1719 og steg til Captain og Fabrikmester ved Holmens Skibsbyggeri og blev senere Kommandant over Strømmen, og da han i 1759 blev tilbudt yderlig Forfremmelse frabad han sig det, erindrende Ordsproget: „Al Hæder er en Byrde“.

Imedens han var til Søs, langt borte

fra Danmark, blev han for sin Fortjeneste og uden sit Vidende, den 14. Okt. 1740 optaget i den danske Adelsstand tillige med sin yngre Broder Lauritz. Diderik var 3 Gange gift uden at efterlade sig Børn, derimod adopterede han sin ældre Broder Albert Thura's yngste Søn Chr. Henrik Thura.

Den yngste af Biskoppens Sønner, Lauritz Thura, blev 1725 Løjtnant ved det holstenske Fortifications Korps i Rendsborg og blev 1733 Captain og Kgl. Hof-Bygmester og 14. Oktober 1740 tillige med sin ældre Broder optaget i Adelstanden, i hvilken Anledning de fik føjet et „h“ til Enden af deres Navn og et „de“ foran. I 1753 blev Lauritz forfremmet til Generalmajor og Generalbygmester. Han var gift to Gange, men kun en Datter overlevede ham og har efterladt sig Afkom. Adelslægten vilde saaledes være uddød med

hende, dersom ikke Dideriks Adoptiv-søn, Chr. Henrik Thura, der ogsaa var Officer og efterhaanden avancerede til Commandeur, havde faaet Adelspatentet overført paa sig og alle sine Efterkommere 22. April 1773. I hans Ægteskab med Helene de Wejnigell var tre Sønner og en Datter, af hvilke dog kun den ældste, Albert de Thurah, fortsatte Slægten; men af hans Børn var der ligeledes kun en, der fortsatte Slægten, nemlig Chr. Erik de Thurah, der endte som Præst i Tommerup og Brylle. Han havde forud siddet 24 Aar som Præst i det lille Kathrine Kirkeembede i Ribe. Den egentlige Grund hertil var, at da han i 1824 var i Audiens hos Frederik VI for at takke for denne Udnævnelse, og han derpaa gik bort i Følgeskab med en bekendt og en ubekendt Herre, og Samtalen faldt paa Prins Christian (C. VIII), som den fremmede løftede til Skyerne, gjorde Thurah den Indvending, at Prinsens Opførsel i Norge dog ikke gav de bedste Løfter for Fremtiden. Denne fremmede var Jørgensen Jomtou, en Litterat, som agerede Spion for Prins Christian. — Thurah fik i Ribe Besøg af ham efter at have søgt forgæves at blive befordret, og Jørgensen Jomtou mindede da om deres Samtale efter Audiensen, saa at Thurah maatte sige til ham, at han aldeles maatte have misforstaaet Betydningen af hans Udtalelser. Thurah kunde da gætte, at det var dennes Rapport til Prinsen, som havde bragt ham paa det sorte Brædt hos Christian VIII. Det var

Chr. E. de Thurah (Præst i Tommerup og Brylle).

først efter hans Død i 1848, at Thurah blev forflyttet til Tommerup og Brylle, efter at hans yngste Søn havde talt med Tillisch, som sagde, at der var sket hans Fader Uret, som nu skulde blive gjort god igen.

Der findes det mærkelige ved Slægten Thura, at den altid har været ret faatallig, og forholdsvis mange dør i en tidlig Alder. Men paa den anden Side har en meget stor Procent af dem, som opnaaede Manddomsalder, bleven betydelige Mennesker i deres Stilling. Den borgerlige Gren af Slægten (Thura) er nu helt uddød, medens den adelige (de Thurah) nu er forholdsvis talrig. Som nogle af de mest kendte og betydeligste maa nævnes Generalbygmesteren Lauritz de Thurah (f. 1706, d. 1759), af hvis mange smukke Bygninger de fleste efter 200 Aars

Forløb endnu pryder vort Land. Ogsaa Captain Albert de Thurah (f. 1761, d. 1801), der som Chef for et af de største Krigsskibe, „Indfødsretten“, deltog i Kampen mod England 1801 og faldt i Slaget paa Rheden den 2. April. Endvidere maa nævnes Folketingsmand, senere Præst i Hesselager Chr. Henrik de Thurah (f. 1830, d. 1898). Om ham skriver Folketingsmand Fr. Bojsen paa Møn: „... Jeg afløste ham først i en Lærergjærning og siden ogsaa som Folketingsmand for Møn... han var indadtil en blød poetisk Natur, udadtil en vældig og haardhændet Stridsmand for Herren. Her vilde være Plads for en interessant Charakterskildring...“ Ja! da han havde sagt Farvel til Rigsdagen, ofrede han sig helt og fuldt for

Kirken og Menigheden samt for sit Hjem og Familie. Her var han usædvanlig hjertelig, gudhengiven og et stille Menneske.

Tommerup-Præstens ældste Søn, Laurits de Thurah (f. 1825, d. 1875), der gik frivillig med i 3-Aars Krigen, deltog i alle de store Slag og avancerede til Captain og R. af Dbg. Den 6. Juli 1849 fik han en Kugle i Brystet, men kom sig hurtig og var med ved Isted Aaret efter. Han var ogsaa Teolog, poetisk og litterært interesseret.

De fleste af Slægten Thura har enten været Præster eller Officerer.

Baagegaard, den 14. Oktober 1940.

Fr. Hjort.

**Thura'ernes første Vaaben
(det borgerlige).**

**FYNS TIDENDES
BOGTRYKKERI**